

هفته‌نامه اداره کل هنرهای نمایشی

♦ هفته‌نامه اداره کل هنرهای نمایشی ♦ سال اول ♦ شماره ۲۶ ♦ ۱۳ اسفند ۱۴۰۱ ♦ ۸ صفحه

تله‌تئاتر «پوست مار» آماده نمایش شد

تله‌تئاتر «پوست مار» به نویسندگی ایوب آقاخانی، المیرا دهقانی، ایوب آقاخانی، جوانه دلشاد، هدی و کارگردانی محمد قنبری که شهرپور ضبط شده، ناصح و رویا فلاحتی در «پوست مار» به ایفای نقش می‌پردازند. «پوست مار»، پنجمین تله‌تئاتری است که محمد ارتش شاهنشاهی به نام ارتش رحمانی است که در کشاکش حوادث پیش از انقلاب ۵۷ درگیر نجات خانواده خود از این اتفاقات شده است. می‌کند.

مدیرکل هنرهای نمایشی:

زیرساخت برگزاری دوره‌های بعدی جشنواره خندستان مهیاست

ایوب آقاخانی:

میشنواره خندستان اصفهان، الگوی

برای سایر استان‌هاست

کیوان کثیریان:

مخاطب تئاتر دیگر نمی‌پذیرد هر

کاری را ببیند

مهدی صفاری‌نژاد:

سرنوشت آرشیه نمایش‌های ایرانی

در هاله‌ای از ابهام است

میشنواره تئاتر کمدی خندستان

برگزیدگان خود را شناخت

درباره نمایش «اهل هوا» کاری از محمد ماتمی

زن، شعر و جنون در سایه‌روشن صحنه

فراخوان «فصل جدید اجراهای محیطی

مجموعه تئاتر شهر» منتشر شد

نحوه پذیرش اجرای آثار نمایشی هنرمندان و گروه‌های نمایشی در فصل جدید اجراهای محیطی (اجرا در محیط‌های غیرمتعارف) مجموعه تئاتر شهر اعلام شد.

به گزارش ایران تئاتر، در متن فراخوان فصل جدید اجراهای محیطی مجموعه تئاتر شهر، آمده است:

مجموعه تئاتر شهر با هدف ترغیب گروه‌های مستعد، مستقل و جوان تئاتر و همچنین ایجاد فرصت اجرا برای گروه‌های نمایشی «حرفه‌ای» و «نیمه حرفه‌ای» مبادرت به برگزاری «فصل جدید اجراهای محیطی (اجرا در محیط‌های غیرمتعارف)» کرده است.

به همین منظور از گروه‌های واجد شرایط از سراسر ایران دعوت می‌شود تا بر اساس شرایط مندرج فراخوان، در این مجموعه (کافی‌شاپ تالار اصلی، کافی‌شاپ تالار قشقایی، کافی‌شاپ تالار چهارسو، سالن انتظار تالار اصلی، سالن انتظار تالار چهارسو، سالن انتظار کارگاه نمایش) اجرا داشته باشند.

شرایط اجرا:

۱- هنرمندان و گروه‌های اجرایی محترم ملزم به ارائه دلایل خود، مبنی بر مناسب بودن متن، منطق با محیط اجرایی هستند.

۲- اجرا باید بدون دکور بوده و گروه ملزم به استفاده از مختصات معماری محیط اجرایی است.

(تذکر مهم: اجرا باید منطبق با تعاریف تئاتر محیطی باشد، نه اجرا در محیط)

۳- طول زمان اجرا نباید بالاتر از ۴۰ دقیقه باشد.

۴- اولویت با طرح‌های اورجینال است.

شرایط ثبت‌نام:

گروه‌های داوطلب می‌بایست طرح‌ها یا متون خود را به صورت فیزیکی در سه نسخه pdf به دفتر روابط عمومی مجموعه تئاتر شهر ارائه دهند.

تذکر: در زمان ارائه متن داشتن رضایت‌نامه امضا شده توسط نویسنده اثر الزامی است.

مهلت ارسال آثار:

مهلت ارائه طرح‌ها یا متون از زمان انتشار فراخوان تا اول اردیبهشت سال ۱۴۰۲ از ساعت ۱۶ تا ۲۱ خواهد بود.

بدیهی است به درخواست‌هایی که بعد از این تاریخ به روابط عمومی تئاتر شهر ارائه شود، رسیدگی نخواهد شد.

داستان مردی که نمی‌فواست زنده بماند

نمایشنامه «مداخله خدایی» منتشر شد

نمایشنامه «مداخله خدایی» به نویسندگی فردیناند فون شیراخ و ترجمه رضا بهکام و نازنین قدمگاهی در انتشارات روزبهان منتشر شد.

به گزارش ایران تئاتر، انتشارات روزبهان نمایشنامه «مداخله خدایی» را که روایتگر داستان مردی به نام ریچارد گرتناست که پس از مرگ همسرش نمی‌خواهد زنده بماند، به نویسندگی فردیناند فون شیراخ و ترجمه رضا بهکام و نازنین قدمگاهی منتشر و روانه کتابفروشی‌ها کرد.

فردیناند فون شیراخ نویسنده آلمانی متولد ۱۹۶۴ در مونیخ است، در سال ۲۰۰۹ نخستین کتاب داستان خود را با عنوان «جنایت» منتشر کرد و جایزه ادبی «کلايست» را در سال ۲۰۰۹ برای مورد توجه‌ترین اثر نخستین ادبیات آلمانی را از آن خود کرد. این رمان ۴۵ هفته در صدر فهرست پرفروش‌ترین رمان‌های نشریه اشپگل قرار داشت و بیش از ۱۵۰ هزار نسخه از آن به فروش رسید و حق انتشار آن به ۲۵ کشور فروخته و برای اقتباس سینمایی نیز انتخاب شد.

این کتاب، داستان مردی به نام ریچارد گرتناست که به لحاظ روحی و جسمی در سلامت است، اما نمی‌خواهد بعد از مرگ همسرش به زندگی خود ادامه دهد. او مرگ خودش را با استفاده از دارو از

محضر شورا تقاضا می‌کند. پزشکان، وکلا، کشیش، اخلاق‌شناسان، سیاستمداران و گروهی از افراد جامعه مردد هستند که آیا پزشکان مجازند او را در خودکشی یاری دهند یا خیر. در این اثر، پاسخ به سؤالاتی بنیادین پیش روی ماست: زندگی ما متعلق به چه کسی است؟ چه کسی درباره مرگ ما تصمیم می‌گیرد؟ ما کیستیم؟

ما خواهیم چه کسی باشیم؟ «مداخله خدایی» با مقاله‌هایی از سه دانشمند مشهور تکمیل می‌شود که موضوع همراهی و کمک پزشکی به خودکشی را از دیدگاه قانون، اخلاق، الهیات و فلسفه روشن می‌کنند. این کتاب در قطع رقعی با قیمت ۱۳۱ هزار تومان در انتشارات روزبهان منتشر شده است.

مدیرکل هنرهای نمایشی مطرح کرد

زیرساخت برگزاری دوره‌های بعدی جشنواره خندستان مهیاست

برای استمرار برگزاری جشنواره خندستان اداره کل هنرهای نمایشی از این جشنواره تمام قد حمایت خواهد کرد تا هرسال شاهد برگزاری خوب جشنواره خندستان باشیم. در واقع دفتر تخصصی هنرهای نمایشی، نمایش‌هایی را حمایت می‌کند که مردم بتوانند با آن‌ها ارتباط برقرار کنند و مردم را درگیر مطالباتی کنند که مدنظر این جشنواره‌هاست.

نظری با بیان اینکه نگاه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به جشنواره خندستان مطلوب است، گفت: «ما به دنبال این هستیم تا جشنواره خندستان در تقویم رویدادهای کشور قرار بگیرد و با همکاری شهرداری و به ویژه اداره کل هنرهای نمایشی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی این جشنواره تداوم یابد و به سمت بین‌المللی شدن برود.»

او ادامه داد: «حضور و اشتیاق هنرمندان جوان و نیز این مسئله که در کشور جشنواره تخصصی تئاتر کم‌دی وجود نداشت از دلایل حمایت از برگزاری جشنواره خندستان به شمار می‌رود، ضمن اینکه حضور شهرداری در کنار این جشنواره می‌تواند به تداوم و توسعه آن کمک کند.»

مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان با اشاره به وجود بخش زاینده رود در جشنواره خندستان گفت: «کارکرد جشنواره بیان حرف‌هایی است که مردم نمی‌زنند و وجود بخش زاینده رود نیز یکی از کارکردهای جشنواره است که با بیان زیبای هنر مطرح می‌شود.»

کازم نظری مدیرکل هنرهای نمایشی با بیان اینکه جشنواره خندستان می‌تواند ژانر کم‌دی را در کشور تقویت کند گفت زیرساخت‌های برگزاری دوره‌های بعدی جشنواره خندستان در اصفهان مهیا است.

به گزارش ایران تئاتر، پنجمین جشنواره تئاتر ملی کم‌دی خندستان از ششم تا یازدهم اسفندماه به میزبانی استان اصفهان در دو بخش اجراهای صحنه‌ای و فضای باز برگزار شد. حضور مدیرکل هنرهای نمایشی در این رویداد هنری بهانه‌ای شد تا با او گفت‌وگویی کوتاهی درباره این رویداد داشته باشیم.

کازم نظری، مدیرکل هنرهای نمایشی در حاشیه برگزاری این رویداد هنری گفت: «جشنواره خندستان تنها جشنواره تئاتر کم‌دی کشور است و می‌تواند ژانر کم‌دی را در کشور تقویت کند و گروه‌های نمایشی را به سمت انجام کارهایی که با مردم ارتباط برقرار می‌کنند، سوق دهد.»

او ادامه داد: «این جشنواره به گروه‌های نمایشی کمک می‌کند تا آثاری تولید کنند که در لابه‌لای خندیدن، حرف‌های موثری برای مردم داشته باشند مانند این نمایش‌ها که در کنار کار کم‌دی مملو از نکات آموزشی و پندآمیز بودند.»

مدیرکل هنرهای نمایشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: «زیرساخت‌های برگزاری دوره‌های بعدی جشنواره خندستان در اصفهان مهیاست.

آغاز فعالیت «سامانه آموزش‌های برخط فرهنگ و هنر» و «گنجینه آموزش هنر»

«سامانه آموزش‌های برخط فرهنگ و هنر» و «گنجینه آموزش هنر» به همت دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آغاز به کار کرد.

به گزارش ایران تئاتر به نقل از روابط عمومی دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری، محمدحسین اسماعیلی مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری درباره سامانه «آموزش‌های برخط فرهنگ و هنر» و «گنجینه آموزش هنر» توضیحاتی را ارائه کرد.

محمدحسین اسماعیلی در این خصوص گفت: «سامانه آموزش‌های برخط فرهنگ و هنر به نشانی lms.acmacademy.ir آغاز به فعالیت کرده است که این سامانه اولین پلتفرم آموزش تعاملی از راه دور در حوزه فرهنگ و هنر است که توسط این دفتر راه‌اندازی شده است.»

او افزود: «در این سامانه کلاس‌های آنلاین و کلاس‌های ابری بدون محدودیت جغرافیایی و زمانی در رشته‌های مختلف فرهنگی و هنری توسط اساتید برجسته برای علاقه‌مندان ارائه می‌شود و در پایان دوره‌ها به شرکت‌کنندگان گواهینامه‌های معتبر اختصاص می‌یابد.»

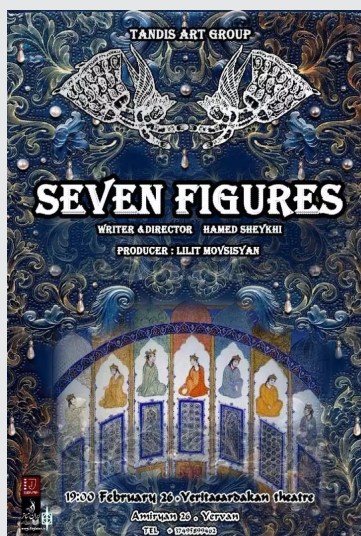
اسماعیلی ادامه داد: «در فاز اول راه‌اندازی این سامانه، کلاس‌های آموزش طرح ملی «آموزش هنر برای همه» در ۱۵ رشته فرهنگی و هنری برای علاقه‌مندان و شرکت‌کنندگان در این طرح ارائه شده که هم‌اکنون این کلاس‌ها در حال برگزاری است.»

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری درباره گنجینه آموزش هنر گفت: «در این طرح مقرر است سبک‌های آموزشی هنرمندان برجسته در رشته‌های مختلف فرهنگی و هنری مستندسازی شود.»

اسماعیلی در پایان گفت: «در این طرح که برای نخستین بار اجرایی می‌شود استادان و هنرمندان مطرح و برجسته در حوزه آموزش‌های فرهنگی و هنری، تجربیات و سبک و روش آموزشی خود را به صورت عملی ارائه نموده که به صورت چندرسانه‌ای مستندسازی و تولید می‌گردد تا در گنجینه‌ای ارزشمند حفظ و نگهداری شود تا بتوان این تجربیات فاخر هنری را جاودانه و ماندگار کرد.»

به عنوان محصول مشترک ایران و ارمنستان

نمایش «هفت پیکر» در سالن هامازگاین شهر ایروان اجرا شد

کردند. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: «قصه، حکایت بهرام شاه ایران است. سرآغاز این حکایت، قصه سنمار معمار است. این قصه حکایت عاشقانه بهرام بر دختران هفت‌گنبد و هفت حکایت آن هفت پیکر برای بهرام است.»

حامد شیخی، مریم ملیغیان، ساغر بهنام، واردوهی الباکیان، علی اسدیان، آناهید کاراپطیان، نور پطروسیان، سپیده سعیدی نیا، ناره آواگیان، محمد جبراییلی، لیلیت موسیسیان، ایلوش یزدان پناه و ساموئل جی‌پی در این اثر مشترک ایران و ارمنستان ایفای نقش کردند. لیلیت موسیسیان (تهیه‌کننده)، فاطمه عبدالرحیمی، ساموئل جی‌پی (سرمايه‌گذاران)، بابک یاور، ساموئل جی‌پی (موسیقی) دیگر عوامل

اجرای خارجی این نمایش دارای شش بازیگر ارمنی و هفت بازیگر ایرانی بود که هرکدام با بهره‌گیری از واژه‌های مقابل به زبان خود صحبت

نمایش «هفت پیکر» به کارگردانی حامد شیخی که حکایت بهرام شاه ایران است، به عنوان محصول مشترک ایران و ارمنستان و با هنرمندی بازیگران ایرانی و ارمنی در سالن هامازگاین ایروان ۷ اسفند روی صحنه رفت.

به گزارش ایران تئاتر، نمایش «هفت پیکر» به نویسندگی و کارگردانی حامد شیخی کاری از گروه هنری تندیس که آذر و دی ۱۴۰۱ در تالار چهارسو مجموعه تئاتر شهر روی صحنه رفته بود، روز هفتم اسفند (۲۶ فوریه) به عنوان محصول مشترک ایران و ارمنستان با حضور بازیگران این دو کشور در سالن هامازگاین جوانان شهر ایروان میزبان تماشاگران ایرانی و ارمنی این کشور بود.

با میزبانی آذربایجان غربی، البرز، قم و ایلام برگزار می‌شود

برپایی جشن‌های نیمه شعبان در تماشاخانه‌های سیار کانون

یازدهم اسفند مصادف با نهم شعبان با حضور در استان آذربایجان غربی و شهرستان خوی و کمپ‌های زلزله اخیر، با برنامه محبوب بچه‌ها «مل مل» به مدت سه روز و پنج نوبت به اجرای برنامه خواهند پرداخت.

گروه دوم به استان قم اعزام می‌شود تا در روزهای ۱۶ و ۱۷ اسفند مصادف با چهاردهم و پانزدهم شعبان و جشن بزرگ عید شعبان با چهار دستگاه تماشاخانه سیار مستقر در مسجد مقدس جمکران و با همراهی جمعی از هنرمندان و روحانیان، برنامه‌های فرهنگی و هنری خود را در نوبت‌های پی‌درپی به زائران کودک و نوجوان مسجد مقدس جمکران ارائه دهد. همچنین گروه سوم به‌طور هم‌زمان در روز شانزدهم اسفند در استان البرز مستقر شده و با استفاده از گروه هنری بومی استان البرز در نوبت عصر به اجرای ویژه برنامه جشن نیمه شعبان خواهد پرداخت.

گروه چهارم تماشاخانه سیار روز ۱۷ اسفند در استان ایلام و به همراهی هنرمندان در این جشن بزرگ با اجرای برنامه‌های ویژه حضور خواهند داشت.

گفتنی است مجموعه برنامه‌های فرهنگی و هنری تماشاخانه سیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان برگرفته از نمایش‌ها، قصه‌گویی، پخش فیلم و پویانمایی، اجرای سرود، پرده‌خوانی، نقالی، معرفی کتاب و... است.

پرورش فکری در این هفته فرهنگی و هنری هستند که از تاریخ ۱۱ تا ۱۷ اسفند ۱۴۰۱ با همراهی ستاد تماشاخانه سیار، هفته‌ای دلدپذیر همراه با آموزه‌های اخلاقی و ارزشمند را برای کودکان و نوجوانان و خانواده‌های آنان رقم خواهند زد. نخستین گروه اعزامی تماشاخانه سیار از تاریخ

شش تماشاخانه سیار کانون پرورش فکری همزمان با جشن‌های نیمه شعبان در چهار استان کشور به ارائه فعالیت‌های فرهنگی و هنری خواهند پرداخت.

به گزارش ایران تئاتر، استان‌های آذربایجان غربی، البرز، قم و ایلام میزبان تماشاخانه‌های سیار کانون

کیوان کثیریان:

مخاطب تئاتر دیگر نمی‌پذیرد هر کاری را ببیند

مراجعه کرده‌اند اما اولویت خانه هنرمندان، خلاقیت، تجربه‌گرایی، کیفیت آثار و همگونی آن‌ها با فضای جامعه است. این منتقد سینما و تئاتر ادامه داد: «نکته مهم و قابل توجه در شرایط فعلی، خود مخاطب است؛ الان دیگر مخاطب ما نمی‌پذیرد که هر کاری را ببیند، باید در شرایط حاضر نگاهمان را به‌روز کنیم تا مخاطب هم ما را بپذیرد.»

مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل خانه هنرمندان ایران توضیح داد: «البته شاید بعضی آثاری که در سالن‌های نمایشی روی صحنه می‌روند، کارهای اعتراضی باشند، چون هنرمند باید با وضعیت فکری و رخداد جامعه خود همسو شود.»

کثیریان در ادامه با اعلام خبر برنامه‌ریزی برای اجراهای تازه در تماشاخانه انتظامی گفت: «طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده در خانه هنرمندان ایران، سال ۱۴۰۲ شاهد اجراهای صحنه‌ای نیز خواهیم بود.»

او افزود: «در دو ماه اخیر نشست‌هایی تحت عنوان بازیابی که به هنرهای مختلفی از جمله تئاتر

کیوان کثیریان، مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل خانه هنرمندان ایران می‌گوید مخاطب تئاتر دیگر نمی‌پذیرد هر کاری را ببیند. او با اشاره به برنامه‌ریزی این مجموعه برای به صحنه بردن نمایش در سال آینده، تاکید کرد باید نگاه‌ها را تغییر داد تا تماشاگران امروز، پای اجراها بنشینند و از آن‌ها استقبال کنند. به گزارش ایران تئاتر، از اوایل مهرماه ۱۴۰۱ تا امروز در خانه هنرمندان ایران نمایشی روی صحنه نرفته است. به همین علت سراغ کیوان کثیریان، مدیر روابط عمومی و امور بین‌الملل خانه هنرمندان ایران رفتیم و از روند اجرا در سالن استاد انتظامی این مجموعه پرسیدیم.

کثیریان، در پاسخ به خبرنگار ایران تئاتر گفت: «روند اجرایی همه سالن‌ها و تماشاخانه‌ها در این چند ماه اخیر و به دلیل مسائلی که در جامعه شاهدش بودیم، دچار تغییرات و تفاوت‌هایی نسبت به روال سابق خود شد و این قابل انکار نیست.»

او افزود: «طبیعی است بعضی از هنرمندان تمایل ندارند در این شرایط، اجرایی روی صحنه ببرند و البته برخی دیگر در حال حاضر در بعضی سالن‌ها اجرای صحنه‌ای دارند. به هر حال هنرمندانی هم برای اجرای نمایش‌شان به خانه هنرمندان

می‌پردازد نیز با توجه به شرایط پیش آمده، برگزار شده است. در این نشست‌ها صحبت‌ها و مباحثات صریح و مفیدی صورت می‌گیرد و توجه ویژه‌ای به نقش هنرمند و مخاطب وجود دارد.»

این هنرمند و فعال رسانه‌ای توضیح داد: «برای آینده تئاتر، موسیقی، سینما و هنرهای تجسمی که نقاط روشن فرهنگ‌ما هستند، نیازمند تجدید نظرهایی با توجه به شرایط جامعه هستیم، بنابراین باید جلسات و نشست‌هایی با حضور هنرمندان و مدیران برگزار شود تا به تحلیل و ساز و کارهای درستی برسیم.» کیوان کثیریان در پایان با اشاره به استقبال از حضور همه نوع تفکر در این سلسله نشست‌ها در خانه هنرمندان ایران گفت: «ما بسیار علاقه‌مند حضور نگاه‌ها، افراد مختلف، تفکرات موافق و مخالف در این نشست‌ها هستیم.»

ایوب آقاخانی:

جشنواره خندستان اصفهان، الگویی برای سایر استان‌هاست

ایوب آقاخانی، دبیر پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان نسبت به آینده این جشنواره ابراز امیدواری کرد و گفت بسیار به آینده جشنواره خندستان خوش‌بین هستم و امیدوارم این جشنواره برای سایر استان‌های کشور نیز الگو شود.

به گزارش ایران تئاتر، پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان به دبیری ایوب آقاخانی از ششم تا یازدهم اسفندماه به میزبانی اصفهان برگزار شد. ایوب آقاخانی، دبیر این رویداد هنری درباره انتخاب داوران جشنواره خندستان بیان کرد: «در گام نخست مهم‌ترین پارامتر انتخاب داورها به‌ویژه در بخش نمایش‌های صحنه‌ای و بیرونی، میزان تجربه و آگاهی آن‌ها نسبت به امر نمایش و نمایشگری بوده است؛ یعنی فارغ از هر موضوع دیگری اینکه افراد به چه میزان صاحب تجربه در این عرصه هستند ملاک ارزیابی و انتخاب بود.»

آقاخانی گفت: «در گام دوم داشتن تجربه کمدی، بالا بودن سطح علمی داورها و شهرت آن‌ها در جامعه تئاتر و سینما برای من ملاک بود و مجموع این موارد در کنار هم قرار گرفت که توانستیم به شرایط کنونی دست یابیم.»

دبیر جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان ادامه داد: «در بخش اجرای صحنه‌ای بهرام ابراهیمی که تجربه و شناخت مقتدرانه و جامعی از تئاتر و کمدی دارد، برای داورى انتخاب شد. همچنین فرهاد قائمیان، بازیگر باتجربه کمدی به دلیل محبوبیت و داشتن قدرت بالا در هارمونی بازیگری و شهرام زرگر که با ترجمه‌های او افراد زیادی با نیل سایمون یکی از کمدی‌نویسان مطرح دنیا آشنا شدند، برای داورى در این بخش انتخاب شدند.»

ایوب آقاخانی افزود: «مسعود هنرمند یکی از چهره‌های پیشکسوت نمایش اصفهان و احسان جانی که از فعال‌ترین تئاتری‌های نسل جوان‌تر این استان محسوب می‌شوند هم در ترکیب داوران جشنواره قرار

گرفتند.»

دبیر پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان گفت: «در بخش ایرانی دو ترکیب سه‌تایی داریم و در بخش آزاد، زاینده‌رود و در نمایش‌های بیرونی نیز دو بخش تعریف شده است. یکی با مضامین آزاد کارهای بیرونی در شکل عام و کارهای خیابانی در شکلی که بیشتر مخاطبان با آن‌ها آشنا بودند که تئاترهای محیطی با رویکرد آزاد به لحاظ مضمون بدون محدودیت رخ می‌دهند و فقط توجه آن‌ها باید به ژانر کمدی باشد تا بتوانند در این دایره قرار بگیرند؛ در مورد داورى این آثار آرش دادگر، به خاطر اینکه نگاه ساختاری‌تر به آثار خیابانی داشته باشد حضور دارد و هادی کیانی به‌عنوان یک کمدی‌کار اصفهان و عضو اصفهانی نیز در ترکیب داوران است و رضا فیاضی که در حوزه‌های تله‌تئاتر، سریال‌های تلویزیونی و نمایش‌های صحنه‌ای و کار کودک برای همه آشناست.»

او ادامه داد: «در بخش زاینده‌رود مهدی شهداد، یکی از پیشکسوتان نمایشگری اصفهان که در رادیو، تلویزیون و نمایش‌های صحنه‌ای سابقه قابل‌اعتنایی دارد در کنار جواد انصافی پیشکسوت صاحب‌تجربه این عرصه که تجربیات بسیار ارزنده‌ای در زمینه طنز و نمایش‌های کمدی دارد اجراها را قضاوت می‌کنند.»

دبیر این رویداد هنری توضیح داد: «منوچهر اکبرپور، پژوهشگر ارزنده حوزه نمایش و نمایش‌های ایرانی به‌عنوان یکی از داوران بخش زاینده‌رود، به داورى نمایش‌های بیرونی پنجمین دوره جشنواره ملی تئاتر خندستان می‌پردازد.»

دبیر جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان گفت: «از

دید من این ترکیب‌های داورى یعنی دو تا سه‌تایی برای بخش بیرونی و پنج‌تایی برای بخش اجرای صحنه‌ای به‌شدت صاحب وزن، وقار، شایستگی، برازندگی و جاهت هنری هستند تا با جدیت بخشیدن به جشنواره ملی تئاترهای کمدی جا پای آن را در تقویم نمایشی سال محکم‌تر کنیم و خندستان برای خود پایه‌گذار روشی در تخصص‌گرایی در تئاتر مطرح شود.»

ایوب آقاخانی اضافه کرد: «بسیار به آینده جشنواره خندستان خوش‌بین هستم و امیدوارم این جشنواره در سایر استان‌های کشور نیز الگو شود تا خندستان جدا از اصفهان بر حلقه نمایشی کشور نیز بدرخشد.» آقاخانی در خصوص علت حضور داوران اصفهانی در جشنواره ملی خندستان توضیح داد: «اصفهان برای برگزاری یک رویداد فرهنگی مؤثر در سطح ملی سینه فراخ کرده، بدیهی است که ما هم مایل هستیم هنرمندان اصفهان در همه حوزه‌ها، شاخه‌ها و زیرشاخه‌ها فعالیت کنند و از تجربیات آن‌ها بهره ببریم و به نتایج سنجیده‌تری در قضاوت و ریل‌گذاری برای ادوار آتی و ساختن زمینه‌ای برای رشد ژانر کمدی در کشور برسیم.»

دبیر این رویداد هنری درباره عدم حضور داوران خانم در جشنواره خندستان گفت: «برای تحقق حضور داوران بانو در جشنواره خندستان تلاش شد و سه خانم برای داورى این دوره از جشنواره انتخاب شدند اما متأسفانه کسانی که صلاحیت قرار گرفتن در این ترکیب را داشتند به دلیل اینکه در پروژه‌های دیگری مشغول بودند و تعهد کاری داشتند، نتوانستند در این رویداد بزرگ هنری حضور داشته باشند.»

رضا ملکی، کارگردان حاضر در جشنواره کمدی خندستان:

«خرس‌های پاندا» به معضلات دهه شصتی‌ها می‌پردازد

عرصه تئاتر نیز می‌پردازد و باعث رونق نمایش خیابانی در جامعه خواهد شد.»

او که از سال ۸۷ پا به عرصه تئاتر و نمایش گذاشته است، ادامه داد: «توجه به مسائل اقتصادی هنرمندان تئاتر خیابانی یکی از مهم‌ترین مسائلی است که باید توسط مسئولان برگزارکننده جشنواره خندستان مورد توجه قرار بگیرد.»

کارگردان نمایش خیابانی «خرس‌های پاندا» افزود: «در این نمایش مصطفی جعفری خوزانی به عنوان نویسنده، ابراهیم حاج حیدری، حسین رفیعی و محمد ماندگاری به عنوان بازیگر و محمد حاجیان به عنوان طراح فضا حضور دارند.»

این هنرمند توضیح داد: «نمایش «خرس‌های پاندا» قبل از حضور در جشنواره خندستان با شرکت در جشنواره فجر موفق به کسب رتبه اول بازیگری و

کارگردان نمایش «خرس‌های پاندا» با بیان اینکه داستان نمایش به معضلات متولدین دهه ۶۰ و محدودیت و مشکلاتی آن‌ها می‌پردازد، گفت تداوم برگزاری جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان راز محبوبیت برگزاری این جشنواره است.

به گزارش ایران تئاتر، نمایش «خرس‌های پاندا» به کارگردانی رضا ملکی از خمینی شهر در بخش رقابتی پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان که از ششم اسفندماه به میزبانی شهر اصفهان برگزار شد، حضور داشت.

رضا ملکی کارگردان این نمایش درباره برگزاری جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان گفت: «تداوم برگزاری جشنواره خندستان، راز محبوبیت برگزاری این رویداد هنری است زیرا برگزاری هر ساله جشنواره ضمن نهادینه شدن آن در جامعه به معرفی هنرمندان

کاندیدای کسب رتبه برتر در بخش طراحی فضا شده است.»

ملکی در پایان گفت: «داستان نمایش به معضلات متولدین دهه ۶۰، محدودیت و مشکلاتی که با آن مواجه بودند، می‌پردازد. این اثر فضایی شوخ و مفرح همراه با ارائه مفهومی از زندگی و مشکلات متولدان دهه ۶۰ دارد.»

در رثای هنرمندی با رؤیاهایی بزرگ و فرصتی اندک

شهرام عبدلی پر تلاش، عاشق بازیگری و اهل مطالعه بود

اتابک نادری و سیروس همتی ضمن عرض تسلیت به جامعه هنری و خانواده زنده‌یاد شهرام عبدلی از او به عنوان هنرمندی عاشق بازیگری، پر تلاش و اهل مطالعه یاد کردند.

بود. در بسیاری از مواقع برای دوستانش در همکاری مرام به خرج داد و قطعا جای او در تمامی عرصه‌های نمایشی خالی خواهد بود.

عشق به کار و مطالعه از ویژگی‌های زنده‌یاد عبدلی بود

سیروس همتی، نویسنده، بازیگر و کارگردان تئاتر با ابراز تأسف از درگذشت زنده‌یاد شهرام عبدلی گفت: «درگذشت شهرام عبدلی برای من مانند درگذشت زنده‌یاد علی سلیمانی باورپذیر نیست و همچنان نمی‌توانم مرگ این عزیزان را باور کنم.»

او ادامه داد: «حدود ۳۰ سال پیش در سال ۱۳۷۲ هنگام کارگردانی نمایش «رسم بر این است» نوشته سیدمهدی شجاعی با شهرام همکاری داشتم. او برای اولین بار در تئاتر برای بازی در این اثر نمایشی جایزه بازیگری گرفت و همیشه می‌گفت که اولین جایزه بازیگری تئاتر را در کار تو گرفتم.»

این هنرمند با بیان اینکه رفاقت و مرام جزو ویژگی‌های عبدلی به شمار می‌آمد، افزود: «در سال‌های دور منزل عمه شهرام در همسایگی ما بود و او هر زمان و تحت هر شرایطی که برای دیدن عمه‌اش می‌آمد حتما به من هم سر می‌زد. مرام و اخلاق این رفیق هیچ وقت و با هیچ چیز قابل مقایسه نیست.»

او ادامه داد: «این اواخر در سریالی با نام «صبح آخرین روز» به کارگردانی آقای حسین تبریزی همکار بودیم و او نقش دایی مرا ایفا می‌کرد. شهرام به شدت اهل مطالعه بود و از هر فرصتی برای افزایش اطلاعاتش استفاده می‌کرد. همواره دست او کتاب می‌دیدم و او با بیان خوب و شیوایش به تحلیل مسائل مختلف اجتماعی، فرهنگی، هنری و... می‌پرداخت.»

همتی با بیان اینکه همکاری در یک تئاتر و یک کار تلویزیونی گرچه کم و کوتاه بود اما برای من به اندازه دنیا ارزشمند است، گفت: «شهرام خیلی زود به جانان پیوست و جالب است که درگذشت او با توجه به ارادت ویژه‌ای که به حضرت عباس (ع) داشت درست در روز میلاد باب الحوائج رخ داد. ای کاش که این تقارن به شکل دیگری رقم می‌خورد و ما همچنان می‌توانستیم از حضور او بهره‌مند شویم.»

این هنرمند با تأکید بر علاقه زنده‌یاد عبدلی به مطالعه ادامه داد: «عشق به کار و مطالعه از شاخصه‌های او در حرفه کاری‌اش بود. او معتقد بود بازیگر باید مطالعه داشته باشد و اطلاعاتش را در زمینه کاری به روز کند. بازیگران زیادی به واسطه حضور در آثار نمایشی برای مدت کوتاهی مطرح شدند اما حضور شهرام عبدلی همواره متداوم، متفاوت و همیشگی بود و این موضوع به دلیل اهمیتی بود که او برای حرفه‌اش قائل بود. قطعا از دلایل موفقیت این بزرگمرد همان مطالعه و زمانی بود که برای رسیدن به نقشی که بازی می‌کرد، صرف می‌کرد. روحش قرین آرامش ابدی.»

به گزارش ایران تئاتر، زنده‌یاد شهرام عبدلی بازیگر تئاتر و تلویزیون که بر اثر عارضه مغزی از ۲۹ بهمن ماه در بیمارستان قائم مشهد بستری بود روز ششم اسفندماه دار فانی را وداع گفت. شهرام عبدلی فعالیت خود را از اواسط دهه هفتاد و با حضور در مجموعه تلویزیونی «همسفر» به کارگردانی قاسم جعفری آغاز کرد و سپس با بازی در مجموعه تلویزیونی «خط قرمز» در سال ۱۳۸۰ به شهرت رسید.

«ازدواج‌های مرده»، «وقوع اتفاقی» و «دلاک‌ها» از جمله آثار نمایشی این هنرمند در مقام کارگردان تئاتر به شمار می‌آید. او به تازگی برای بازی در سریال خانگی «آسوده باش» در مشهد جلوی دوربین حضور داشت که در زمان استراحت در هتل محل اقامت خود دچار سرگیجه و سردرد شدید شد و پس از مراجعه به بیمارستان قائم مشهد به دلیل خونریزی مغزی به کما عمیق فرو رفت.

زنده‌یاد شهرام عبدلی روز شنبه ششم اسفندماه پس از حدود یک هفته تلاش تیم پزشکی برای بهبود شرایط جسمی‌اش به وادی خاموشان پیوست.

اتابک نادری و سیروس همتی از جمله هنرمندانی بودند که با زنده‌یاد عبدلی سابقه دوستی و تجربه همکاری داشتند. آن‌ها که هنوز در شوک از دست دادن دوست و همکار جوان‌شان بودند در گفت‌وگویی کوتاه از او برای‌مان گفتند.

بازیگر بامرامی که جایش در عرصه هنرهای نمایشی خالی است

اتابک نادری، بازیگر و کارگردان تئاتر با عرض تسلیت به جامعه هنری و خانواده زنده‌یاد عبدلی درباره این هنرمند گفت: «شهرام برای حرفه بازیگری زحمت بسیاری کشید. من به‌شخصه از نزدیک شاهد تلاش‌ها و زحمات او در این زمینه بودم؛ از زمانی که در آثار نمایشی با بزرگان تئاتر همبازی بود و در پروژه‌های زیادی با این عزیزان فعالیت داشت تا وقتی که به عنوان کارگردان روی صحنه تئاتر حاضر شد، هیچ گاه دست از تلاش برنداشت.»

این هنرمند ادامه داد: «او رویاهای بزرگی داشت. دوست داشت تا در حوزه کارگردانی سریال و فیلم فعالیت کند. برنامه‌های زیادی برای فرزندانش آرتین و آدوین داشت. زمانی که به کما رفت و از این اتفاق مطلع شدم دعا کردم که به خاطر بچه‌ها، همسرش و عشقی که به کارش داشت به زندگی برگردد و حالا از خبر درگذشتش همچنان در شوک هستم و نمی‌دانم چه باید بگویم.»

اتابک نادری افزود: «شهرام جزو بازیگران با استعداد بود و به دلیل استعدادی که داشت در این عرصه موفق شد و همواره با تلاش و برنامه برای پیشرفت در کارش قدم برداشت. روحش شاد.»

این هنرمند در پایان گفت: «زنده‌یاد شهرام عبدلی بازیگر بامرامی

مهدی صفاری نژاد، بازیگر و نمایشنامه‌نویس نمایش‌های ایرانی:

سرنوشت آرشیو نمایش‌های ایرانی در هاله‌ای از ابهام است

نگار امیری: مهدی صفاری نژاد، نویسنده و بازیگر تئاتر است که کار خود را از اواسط دهه ۷۰ و به عنوان بازیگر آغاز کرد. این هنرمند جزو معدود سیاه‌بازان جوان نسل معاصر به شمار می‌آید. بخش اعظمی از عمر هنری او در راستای نگارش نمایشنامه و تهیه و جمع‌آوری آرشیو نمایش ایرانی صرف شده است. نمایشنامه‌های «سیاه بازی امیرارسلان نامدار»، «که ببینم روی ماه تو»، «صندوق ما راز داره»، «کفش شیشه‌ای»، «باد اومد با خود برد» و «دروغ» تعدادی از نمایشنامه‌هایی هستند که به قلم او به رشته تحریر درآمده‌اند.

نمایشنامه «کاش چشم نمی‌دید» یکی از نوشته‌های مهدی صفاری نژاد و برگزیده بیستمین جشنواره بین‌المللی نمایش‌های آیینی و سنتی این روزها با کارگردانی مهدی ملکی در خانه نمایش دا روی صحنه است. این اجرا بهانه‌ای شد تا با او به گفت‌وگویی کوتاه درباره این نمایشنامه و کلیت و نحوه پرداختن به نمایش ایرانی بپردازیم.

ما درباره شخصیت امیرکبیر آثار نمایشی زیادی در عرصه هنرهای نمایشی تولید کرده‌ایم، آنچه این اثر را از سایر آثار با این موضوع متمایز می‌کند، چیست؟

داستان زندگی امیرکبیر را همه مخاطبان ما می‌دانند. با توجه به این موضوع و براساس شیوه نمایش ایرانی ما چرایی را روایت نمی‌کنیم بلکه به چگونگی این اتفاق می‌پردازیم. در این اثر به چگونگی قتل امیرکبیر و خدمات او در قالب طنز با نگاهی متفاوت پرداخته‌ایم؛ به گونه‌ای که تا به حال کسی به آن نگاه نکرده است و قطعاً وجه تمایز این نمایشنامه با دیگر آثاری که به زندگی این شخصیت می‌پردازند؛ همین است.

در مورد چگونگی نگارش این نمایشنامه برای ما بگویید؟

میثم خیرخواه داستانی درباره تون چی باغ فین کاشان به‌عنوان تنها کسی که شاهد به قتل رسیدن امیرکبیر بوده است، نوشته بود. مطالعه این داستان باعث شکل‌گیری ایده اولیه نمایشنامه در ذهن من شد. بر این اساس شروع به مطالعه داستان زندگی امیرکبیر در چندین کتاب مختلف کردم و فهرستی از فعالیت‌ها و خدمات امیرکبیر تهیه کردم. در ادامه حمام فین را به عنوان مکان رخداد نمایشنامه انتخاب کردم و در مورد حمام‌های قدیمی نیز کتاب و مقاله‌هایی خواندم و به نگارش تقلیدنامه پرداختم.

این پرداخت طنز از بار ارزشی که این شخصیت تاریخ معاصر ایران دارد، کم نمی‌کند؟

نه اصلاً، همان‌طور که پیش از این اشاره کردم در این نمایش تون چی باغ فین تنها کسی است که شاهد قتل امیرکبیر بوده است. جان تون چی در صورتی در امان خواهد بود که خیانت‌های امیرکبیر و خانواده‌اش را برای مردم بازگو کند. خیانت‌هایی همچون تاسیس مدرسه، واکسیناسیون، قطع کردن حقوق شاهزادگان و ... در واقع ما شاهد نقیضه‌گویی هستیم که در قالب طنز خدمات امیرکبیر را به عنوان خیانت‌های او بازگو می‌کند.

به عنوان نویسنده تا چه میزان به کارگردان‌هایی که متون نمایشی شما را برای اجرای صحنه‌ای انتخاب می‌کنند، اجازه دخل و تصرف می‌دهید؟

دخل و تصرف در متن بستگی به شیوه اجرایی کارگردان دارد. هر فردی با توجه به قابلیت‌های گروه اجرایی خود برای روی صحنه بردن یک متن نمایشی اقدام می‌کند. من به‌شخصه با دخل و تصرف در نمایشنامه تا جایی که داستان تغییر نکند و به اصل قصه آسیبی نرساند، مشکلی ندارم. قطعاً در برخی موارد کارگردان‌ها متناسب با شیوه اجرایی کمی زیورآلات متن را کم یا زیاد می‌کنند. قالب اثر نمایشی به‌ویژه در نمایش‌های آیینی سنتی کاملاً مشهود است و تنها در ارائه تصویری آن تفاوت‌های کمی وجود خواهد داشت که به نظر و نگاه کارگردان بستگی دارد.

کدام ویژگی‌ها در نگارش متون نمایش ایرانی یا بهتر است بگوییم نمایش‌های آیینی و سنتی مورد توجه قرار می‌گیرند؟

روایت و روایتگری مهم‌ترین ویژگی نمایش‌های آیینی و سنتی است. هرکس قرار است وارد این حوزه کاری شود چه برای نگارش غم‌نامه و چه شادی‌نامه باید به روایتگری توجه کند. کارکردهای روایت و شناخت خوب از آن در نگارش متن بسیار اهمیت دارد.

با وجود غنی بودن فرهنگ ایرانی به منظور تهیه و تولید آثار آیینی و سنتی چرا نسل جوان در زمینه نگارش و تولید این گونه نمایشی حضور

کمرنگی دارند؟

نبود آموزش؛ متأسفانه رشته نمایش‌های آیینی و سنتی در مقطع کارشناسی به صورت تخصصی وجود ندارد. در گذشته تنها دروسی همچون «نمایش در ایران»، «آشنایی با تعزیه»، «شیوه‌های نمایش در ایران» و «کارگاه نمایش ایرانی» در مقطع کارشناسی تدریس می‌شد که شوربختانه در حال حاضر واحدها به «تاریخ نمایش در ایران» و «کارگاه نمایش» تقلیل پیدا کرده است. در بحث آموزش درسی در زمینه آموزش و شناخت نمایش ایرانی کم شده است. در بحث آموزش آقایان داوود فتحعلی‌بیگی و دکتر محمدحسین ناصرخت سرفصل‌های آموزشی نیز برای نمایش‌های آیینی و سنتی به وزارت علوم ارائه دادند که متأسفانه وزارت علوم در این زمینه تعلل کرد. متأسفانه نیروی دلسوزی در مقاطع بالاتر برای نجات نمایش ایرانی از فراموشی وجود ندارد. وزارت علوم و میراث فرهنگی دلسوز ثبت و ضبط نمایش‌های ایرانی نیستند؛ درحالی‌که ما در سال ۱۳۸۳ تعزیه را به ثبت جهانی رساندیم باز هم برای پرداختن به این هنر هیچ تلاشی از سوی نهادهای متولی و ادارات مربوط صورت نگرفته است. خیلی دوست دارم بدانم که میراث فرهنگی در کجای این ماجرا ایستاده است؟!

فارغ از بحث مدرس از نظر منابع درسی برای تاسیس دانشکده‌ای با محوریت نمایش‌های ایرانی غنی هستیم؟

خیر؛ ما در این زمینه نیز با کمبود مواجه هستیم. به تازگی دو کتاب «مبانی شبیه‌خوانی» و «آداب نقل و نقالی» به قلم داوود فتحعلی‌بیگی منتشر شده است اما این آثار در کنار سایر کتاب‌هایی که در گذشته در این زمینه منتشر شده‌اند، کمبود منابع درسی را برطرف نخواهد کرد. ما نیازمند یک پژوهشکده برای نمایش‌های ایرانی هستیم تا بتوانیم بخشی از کمبودهای آموزشی و پژوهشی را در این زمینه جبران کنیم. خانه‌های قدیمی در تهران وجود دارد که میراث فرهنگی می‌تواند آن‌ها را به عنوان محلی برای پژوهش و اجرای نمایش‌های شادی‌آور یا غم‌نامه‌های ایرانی اختصاص دهد.

در حال حاضر تماشاخانه سنگلج با توجه به پرداختن به نمایش‌های ایرانی توانسته است بخشی از نیازهای اجرایی این گونه نمایشی را مرتفع کند؟

بله، البته تنها بخشی اندک. تماشاخانه سنگلج تنها مکانی است که به صورت حرفه‌ای به اجرای نمایش‌های ایرانی مشغول است اما یک دست صدا ندارد. یک سالن نمایش جوابگوی تعداد نمایش‌های تولیدشده در طول سال نیست. قطعاً سالن‌های دیگر نیز باید به این موضوع بپردازند. نزدیک به ۲۰ سال است که مرکز و ساختمان و به‌تعبیری سازه‌ای برای نمایش ایرانی در خیابان شریعتی ساخته شده است که هیچ اطلاعی از عملکرد آن وجود ندارد.

شما آرشیوی از نمایش‌های ایرانی تهیه کرده بودید، این آرشیو اکنون در کجا نگهداری می‌شود؟

بله، من زمانی که آقای فتحعلی‌بیگی مدیر کانون نمایش‌های آیینی و سنتی حضور داشتند، آرشیوی از نمایش‌های ایرانی شامل عکس، فیلم و صدا و... را جمع‌آوری کرده بودم که اکنون هیچ خبری از این آرشیو نیست. بی‌اطلاعی از این بخشی از این آرشیوهای شخصی به نیاز ما برای تاسیس یک موزه برای نمایش ایرانی برمی‌گردد. شما به تازگی به عنوان دبیر کانون نمایش‌های آیینی و سنتی انتخاب شده‌اید، چه برنامه‌هایی برای نمایش‌های ایرانی دارید؟

پیرو فعالیت‌هایی که این کانون در سال‌های گذشته داشته است، من در بخش‌های آموزش، پژوهش، آفرینش و جمع‌آوری آرشیوهای صوتی و تصویری پیشنهاداتی در نظر دارم که قطعاً اجرایی شدن آن‌ها در راستای اهداف کانون نمایش‌های آیینی و سنتی خواهد بود و البته در صورت داشتن یک مکان مجزا برای پرداختن به جزئیات این موارد، قطعاً می‌توانیم ایده‌ها را به انجام رسانیم.

جشنواره تئاتر کمدی خندستان برگزیدگان خود را شناخت

پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان، پنجشنبه ۱۱ اسفند با حضور جمعی از مدیران و هنرمندان تئاتر در اصفهان به کار خود پایان داد و برگزیدگان خود را شناخت. به گزارش ایران تئاتر، پنجمین جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان، پنجشنبه ۱۱ اسفند با اعلام اسامی برگزیدگان در ۳ بخش بیرونی آزاد، بیرونی ویژه (زاینده‌رود) و صحنه‌ای به کار خود پایان داد. در این مراسم، کاظم نظری، مدیرکل هنرهای نمایشی، اسرافیل فرج‌اللهی، مدیرعامل انجمن هنرهای نمایشی ایران، مدیران هنری استان اصفهان، هنرمندان و شرکت‌کنندگان جشنواره در تالار هنر اصفهان حضور داشتند.

اصفهان، شهر کمدی

در ادامه این آیین، ایوب آقاخانی، دبیر پنجمین جشنواره ملی تئاتر خندستان، با اشاره به اینکه اصفهان جغرافیایی است که از ریگ ریگ دشت‌های پهنش کمدی می‌روید، گفت: «همین است که این شهر را به مهد ژانر کمدی کشور تبدیل کرده است.» دبیر پنجمین دوره جشنواره ملی تئاتر کمدی خندستان با بیان اینکه هنرمندان نمایش کمدی به معنای واقعی کار جهاد فرهنگی انجام می‌دهند، گفت: «این جهاد، نشان دادن لبخند بر لب مردم است. برگزاری جشنواره خندستان نیز یک کار جهادی فرهنگی است، زیرا در کمتر از دو ماه رویدادی در ژانر کمدی و در سطح ملی در کشور برگزار شد.»

آقاخانی برگزاری جشنواره خندستان را یک کار نشدنی دانست و افزود: «شهرداری اصفهان این کار نشدنی را انجام داد و به همین دلیل شهرداری اصفهان را باید به‌عنوان الگوی شهرداری‌های کشور در حمایت از تئاتر به‌ویژه کمدی شناخت و دیگر مدیران شهری کشور باید از این مجموعه برای حمایت از تئاتر الگو بگیرند.»

کم‌توجهی به تئاتر کمدی

کاظم نظری، مدیرکل هنرهای نمایشی هم در مراسم اختتامیه جشنواره خندستان، در سخنانی کوتاه گفت: «در زمانی که تئاتر کمدی کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، جشنواره تئاتر کمدی خندستان در شهر زیبای اصفهان پدید آمد، امیدوارم در آینده هم به بهترین شکل ممکن انجام شود.»

او ادامه داد: «امیدوارم در دوره‌های بعدی جشنواره خندستان، شاهد حضور هر چه بهتر کارهای هنرمندان در این جشنواره کمدی باشیم.»

در ادامه این آیین پایانی، برترین‌های جشنواره در سه بخش معرفی شدند.

بخش بیرونی آزاد

بروشور

حسین کاظمی برای نمایش «آستامیوفن با طعم کدئین» شایسته تقدیر شناخته شد.

بابک فلاح برای نمایش «۲۵ متر آرزو» جایزه برگزیده را دریافت کرد.

طراحی لباس

مارال ایزدبخش برای نمایش «قهرمان کیست؟» موفق به کسب رتبه برگزیده شد.

موسیقی

احمد جعفری برای نمایش «مستند پخش نشده میرزا» شایسته تقدیر شناخته شد و علی خاتمی، برای دو نمایش «چیزمیز» و «قهرمان کیست» موفق به کسب رتبه برتر شد.

طراحی فضا

سیدپویا امامی برای نمایش «۲۵ متر آرزو» شایسته تقدیر شناخته شد و رضا ملکی، برای نمایش «خرس‌های پاندا» موفق به کسب رتبه برتر شد.

بازیگری مرد

ابراهیم حاج‌حیدری برای نمایش «خرس‌های پاندا» و امین وحیدی‌پور برای نمایش «مستند پخش نشده میرزا» شایسته تقدیر شناخته شدند.

مهدی داوری برای نمایش «دستکاری» و «مستند پخش نشده میرزا» موفق به دریافت رتبه سوم شد.

سیدپویا امامی برای نمایش «قهرمان کیست» و نمایش «۲۵ متر آرزو» موفق به دریافت رتبه دوم شد.

احمد سمیعی برای نمایش «قهرمان کیست» رتبه اول را کسب کرد.

بازیگری زن

ساره کیادربندسری برای نمایش «نامه» شایسته تقدیر شناخته شد.

حسنا قبادی برای نمایش «چیزمیز» موفق به دریافت رتبه سوم شد.

نجمه محرابی برای نمایش «آستامیوفن با طعم کدئین»، رتبه دوم را کسب کرد.

مارال ایزدبخش برای نمایش‌های «قهرمان کیست؟» و «۲۵ متر آرزو»، موفق به دریافت رتبه اول شد.

نویسندگی

سید پویا امامی برای نمایش «۲۵ متر آرزو» شایسته تقدیر شناخته شد.

هما پارسایی‌سرشت برای نمایش «مستند پخش نشده میرزا»، رتبه سوم را کسب کرد.

مارال ایزدبخش و رضا بهرامی برای نمایش «قهرمان کیست؟» موفق به دریافت رتبه دوم شدند.

احمد سمیعی برای نمایش «دستکاری»، رتبه اول را دریافت کرد.

کارگردانی

حسنا قبادی برای نمایش «چیزمیز» موفق به کسب رتبه سوم شد.

رضا مالکی برای نمایش «خرس‌های پاندا»، رتبه دوم را از آن خود کرد.

احمد سمیعی برای نمایش «مستند پخش نشده میرزا» موفق به کسب رتبه اول شد.

بخش بیرونی ویژه (زاینده‌رود)

بروشور: نازنین زمانی برای نمایش «حکایت‌های آبکی» موفق به کسب رتبه برتر شد.

طراحی فضا: کیانوش احمدی برای نمایش «در مسیر زاینده‌رود» موفق به کسب رتبه برتر شد.

طراحی لباس: مهدی مزارانی برای نمایش «مرثیه‌ای برای زاینده‌رود» موفق به کسب رتبه برتر شد.

موسیقی: ارشیا باقرصاد برای آهنگ‌سازی سه نمایش «قوچستون»، «ک مثل کریم» و «حوالی ۱۴۰۰ به روایت ۱۵۰۰» رتبه برتر این بخش را کسب کرد.

بازیگری زن

هما پارسایی‌سرشت برای نمایش «آخرین بازمانده» موفق به دریافت رتبه سوم شد.

نرگس خاککار برای نمایش «کالبد شکافی یک اتفاق»، رتبه دوم را از آن خود کرد.

آرزو کریمی‌زند برای نمایش «حکایت‌های آبکی» موفق به کسب رتبه اول شد.

بازیگری مرد

مهدی داوری برای نمایش «آخرین بازمانده» رتبه سوم را دریافت کرد.

رحیم ملکی برای نمایش «قوچستون» و محمد قدیمی برای نمایش «حکایت‌های آبکی» به طور مشترک موفق به دریافت رتبه دوم شدند.

مصطفی کولیوندی برای نمایش‌های «مجلس‌نامه پطروس فداکار» و «کالبدشکافی یک اتفاق» موفق به کسب رتبه اول شد.

کارگردانی

آدینه رحیم‌نژاد برای نمایش «حکایت‌های آبکی» شایسته تقدیر شناخته شد.

هما پارسایی‌سرشت برای نمایش «آخرین بازمانده» موفق به کسب رتبه سوم شد.

علیرضا شمس و سامان شکیبیا برای نمایش «مرثیه‌ای برای زاینده‌رود» موفق به دریافت رتبه دوم شد.

سعید الهیاری برای نمایش «قوچستون» موفق به کسب رتبه

اول شد.

نمایشنامه‌نویسی

مجتبی خلیلی برای نمایش حکایت‌های آبکی موفق به دریافت رتبه سوم شد.

سعید نظری برای نمایش «قوچستون» موفق به کسب رتبه دوم شد.

احمد کریمی برای نمایش «آخرین بازمانده» موفق به کسب رتبه اول شد.

بخش صحنه‌ای

بروشور: امید مجیدی برای نمایش «آخرین نامه» رتبه برگزیده را دریافت کرد.

طراحی نور: امین امید‌راد برای نمایش «کمین ژاله» موفق به دریافت رتبه برگزیده شد.

طراحی لباس: علی نخعی و مهدی حشمتی برای نمایش «تاکسیدرمی» رتبه برتر را دریافت کرد.

طراحی گریم: فرزانه میرزایی و محدثه میررفیعی، برای نمایش «پهلوان قلیچ» موفق به دریافت رتبه برگزیده شدند.

طراحی صحنه: احمد رضا آخوندزاده برای نمایش «جویندگان طلا» شایسته تقدیر شناخته شد و مرتضی نجفی برای نمایش «ماجرای سگ مرده» موفق به دریافت رتبه برگزیده شد.

موسیقی: محمد نادری برای نمایش «بل و اختراع دردسرسازش» شایسته تقدیر شناخته و مهدی حسینی برای نمایش «هملتک» موفق به کسب رتبه برگزیده شد.

بازیگری زن

نسیم لطافت‌خواه برای نمایش «ماجرای سگ مرده» و پرنیا لرنی، برای نمایش «شبی در طهران» شایسته تقدیر شناخته شدند.

نکیسا رستم، برای نمایش «زنبورگاوی» موفق به دریافت رتبه سوم شد.

مژگان کوهی، برای نمایش «زنبورگاوی» موفق به کسب رتبه دوم شد.

شقایق فتحی، برای نمایش «برف سرخ» موفق به کسب رتبه اول شد.

بازیگری مرد

گروه بازیگران نمایش «کمین ژاله» شایسته تقدیر شناخته شدند. منصور محمد حسینی برای نمایش «تاکسیدرمی» موفق به کسب رتبه سوم شد.

رضا محمودی برای نمایش «پهلوان قلیچ» رتبه دوم را گرفت.

پیام نوروزی برای نمایش «ماجرای سگ مرده» موفق به کسب رتبه اول شد.

نمایشنامه‌نویسی: رسول حق‌جو برای نمایش «تاکسیدرمی» شایسته تقدیر شناخته و حامد مکملی، برای نمایش «زندگی سگ مرده» موفق به دریافت رتبه برگزیده شد.

کارگردانی

رضا محمدیان برای نمایش «پهلوان قلیچ» شایسته تقدیر شناخته شد.

مهدی حشمتی برای نمایش «تاکسیدرمی» موفق به دریافت رتبه سوم شد.

حامد مکملی برای نمایش «کمین ژاله» رتبه دوم را گرفت.

مرتضی نجفی برای نمایش زندگی «سگ مرده» موفق به کسب رتبه اول شد.

فراخوان انتشار مجموعه سوم از نمایشنامه‌های مدرسان تئاتر

فراخوان انتشار سومین مجموعه از نمایشنامه‌های مدرسان تئاتر با همکاری صنف مدرسان تئاتر و نشر طراحان تین منتشر شد.

به گزارش ایران تئاتر، در زمستان سال جاری دو مجموعه نمایشنامه از گروه مدرسان تئاتر با گردآوری «بهزاد خاکی نژاد» منتشر شد. شماره سوم این مجموعه سال ۱۴۰۲ چاپ می‌شود.

مجموعه نمایشنامه‌های مدرسان تئاتر محدودیت موضوعی، مخاطب و حجم نوشتار ندارد و برای تمام مدرسان، آزاد است اما اولویت

انتشار نمایشنامه‌ها با هنرمندانی است که عضو صنف مدرسان تئاتر بوده و در دو جلد پیشین، اثری نداشته باشند.

گفتنی است از هر نویسنده فقط یک نمایشنامه در کتاب به چاپ می‌رسد تا فرصت در اختیار شمار بیشتری از مدرسان تئاتر قرار گیرد. مدرسان تئاتر می‌توانند نمایشنامه‌های چاپ‌نشده خود را تا پایان فروردین ۱۴۰۲ به نشانی اینترنتی bkh_act@yahoo.com ایمیل کنند.

این تاریخ به دلیل محدودیت زمانی، تمدید نخواهد شد.

«اُپرای عشق» - کارگردان: بهروز غریب‌پور - ۱۳۹۷

درباره نمایش «اهل هوا» نوشته مریم تاجیک و کار محمد حاتمی

زن، شعر و جنون در سایه روشن صحنه

مملو شده و ابژه‌ها و نشانه‌ها بیشتر از افشا کردن ساده درونیات شخصیت‌ها و تحقق جاذبه‌های بصری صرف، صفحات کاغذی هستند که به کلمات حجم می‌دهند و کلام را به تصویر بدل می‌کنند. آنچه حاتمی در صحنه تمهید

هم از عبود به خلو تبدیل شده و تلاش دارد با زبانی پیچیده و ادبی، روایتی ساده اما دردناک را پیش چشم مخاطب بگذارد. در این میان بازی درخشان و از یاد رفتنی جواد یحیوی در نقش عبود/خلو در تحقق این ایده بسیار مؤثر است.

کرده است، فشرده شده در شیوه بیانی عبود است، وقتی که آنچه را به کلامش می‌آید، یا به کلام دیگری می‌آید، با پیچش‌هایی کوچک اما خلاق به کلماتی تصویری بر روی زمین تبدیل می‌کند تا خطوط و ارتباطات در ذهن او- و البته در ذهن مخاطب- بازیابی شود. اشاره به دریا و مراسم زار تلاشی است برای اینکه از راهی پنهان‌تر، رازآمیز و ذهنی، بتوانیم خط‌وربط‌ها و روابط را حس کنیم.

فرهنگ و مردسالاری به‌رغم اینکه مفاهیمی کلی هستند اما هر کدام یکی از قطعات مهم تکمیل تصویر پازل‌گونه

علیرضا نراقی: نمایش «اهل هوا» نوشته مریم تاجیک و به کارگردانی محمد حاتمی مدتی است که در تماشاخانه عمارت نوفل‌لوشاتو اجرا می‌شود. نمایش، روایتی پیچیده از یک داستان ساده است؛ سادگی این داستان البته به معنای پیش‌پاافتادگی و عدم اهمیت آن نیست، بلکه به معنای آشنایی رخداد اصلی آن برای مخاطب ایرانی و اتصالات واضح شخصیت‌ها و موقعیت آن‌ها در طول درام و قابل‌شناسایی بودن زمینه‌های فرهنگی اثر است؛ اما پیچیدگی بیانی نمایش ریشه در شیوه انتخاب‌شده برای روایت، نوع نزدیک شدن به رخداد و کنش اصلی، زبان نمایشنامه و تمهیدات اتخاذشده توسط حاتمی در تحقق صحنه‌ای متن است.

«اهل هوا» روایتی پازل‌گونه دارد. از جایی دور و تصویری کوچک آغاز می‌شود. ابتدا صدای آب را در تاریکی می‌شنویم و سپس صدای موسیقی؛ و این‌گونه جغرافیا در ذهن‌مان تصویر می‌شود، مراسم زار را از دور تشخیص می‌دهیم و در قاب‌های پرده‌پوش سفید که با نور به رنگ خون درآمده‌اند، شمایل شخصیت‌های نمایش را سایه‌وار می‌بینیم. این آغاز، هم نمایی معرف برای جغرافیا و فضای نمایش است، هم شیوه اجرا را قرارداد می‌کند که شامل نگرش شمایل‌وار و سرنمونی به شخصیت‌هاست و هم ابزار و صحنه را نمادسازی می‌کند. نمایشنامه از جایی دور شروع می‌کند، با زبانی ناآشنا که باید به آن دقت کنیم و در روند نمایش آن را بشناسیم و نشانه‌هایش را درک کنیم. در نمایش شخصیتی به نام عبود وجود دارد که شکنجه و تبعید، او را به خلو تبدیل کرده. روان عبود را گذشته‌اش گسیخته کرده و دانش و حکمتی را که در درون دارد، از انسجام تهی کرده است. نمایش گویی در ذهن این شخصیت معصوم و دوست‌داشتنی می‌گذرد، گویی که نمایش

ارتباط با نمایش «اهل هوا» به‌دشواری اتفاق می‌افتد چراکه زبان این نمایش زبان کنش و معرفی نیست، بلکه به‌مانند شعری نمادین، زبان پنهان‌کننده و نشانه‌گذاری‌شده در سایه‌روشن‌هاست. شاعرانگی در نمایش به معنای برون‌رفت از روایت خطی و برهم آمیزی زمان به‌مانند زبان است، به همین دلیل «اهل هوا» نمایش آرمیدن آسوده و دریافت صرف توسط تماشاگر نیست، بلکه برای دریافت و درک، نیازمند هوشیاری، سکوت و کلنجار ذهنی میان مخاطب و نمایشگران است. صحنه هم متأثر از همین زبان، از نماد

نمایش «اهل هوا» محسوب می‌شوند. زن در فرهنگی قبیله‌ای با وجود زیبایی و دل‌انگیزی، امنیت و مهر، در نهایت همچون پیکری است برای تحقق عاملیت مرد و فرهنگ تک‌صدایی و وحدت‌گرایی قبیله.

از نکاتی که در ساخت روایی نمایش «اهل هوا» اهمیت دارد این است که این دیدگاه به شیوه‌ای زنانه روایت می‌شود. این عبارت مستعمل‌شده روایت زنانه، اینجا مفهومی است که در بطن و اصالت نمایشنامه نهفته شده است. «اهل هوا» تنها به این دلیل زنانه نیست که زنان نقشی مؤثر و محوری در نمایش دارند و در نهایت قربانی بستری هستند که در آن زندگی می‌کند، بلکه روایت به همان اندازه که به علت شاعرانگی و برآمدن از ذهنی انسجام‌یافته از روند خطی و وحدت‌گرا اجتناب می‌کند، به دلیل زنانه‌محوری نیز از وحدت دور می‌شود. تا جزئیات و نشانه‌ها را برجسته سازد. اگر نمایش از این نوع روایت دوری می‌کرد، در آن صورت ما چاره‌ای جز همراهی صرف با دیدگاه تیپیکال مرد نمایش یعنی هامون با بازی بهنام شرفی نداشتیم. بر اساس نظریه‌های روایت زنانه‌نگر در قرن بیستم به‌ویژه از سوی فیلسوفان فمینیست و ساختارگرای چون هلن سیکسو، ژولیا کریستوا و لوس ایریگاری، این رویکرد و منظر، لذت را نه به شکلی واحد، بلکه در جزئیات و به‌گونه‌ای پراکنده و وسیع تجربه می‌کند و به همین دلیل آنچه در روایت خود از یک رخداد، داستان یا درام می‌سازد متنوع و ضد وحدت است. بر اساس آموزه فیلسوفان نامبرده، در روایت زنانه زمان و مکان به هم می‌آمیزند و زبان به جای استنتاج و اتکا بر دال و مدلول، بر مشاهده‌رها و تخیل آزاد استوار است. آنچه روایت نمایش «اهل هوا» را زنانه می‌کند، اتکای آن بر همین عناصر است.